

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 04/08/2025

Bài 153: Chúng ta phải tu bổ thí vô úy

Phạm trừ bổ thí vô úy rất rộng! Không phải chỉ là ăn chay và phóng sanh mới là bổ thí vô úy, trong xã hội hiện tại, con người bất an về hạnh phúc gia đình, con cái chưa ngoan hay trò bất kính với thầy thì chúng ta bổ thí vô úy là làm sao giúp họ có một gia đình hạnh phúc, giúp giáo dục con cái của họ ngoan hơn và dạy học trò biết kính trọng thầy cô. Nghe Hòa Thượng chỉ dạy như vậy, tôi rất vui. Như vậy, trong mọi phương diện cuộc sống, chỉ cần làm cho người ta cảm thấy an ổn thì đó chính là bổ thí vô úy.

Từ đây, chúng ta thấy có vô số việc cần làm, nên làm, do đó, chúng ta không có thời gian để sống chênh mảng vì đi đến đâu, chúng ta cũng từng nghe thấy sự than phiền của ông bà, cha mẹ, hàng xóm đối với các con. Nhiều năm trời các con đã từng phá làng phá xóm thì không thể tự dung các con trở thành người tốt, dầu có tốt một thời gian rồi cũng ngựa quen đường cũ. Muốn trở thành một người tốt cần phải trải qua năm tháng dài rèn luyện, nhận được sự dạy bảo, luôn biết nghe lời, biết gần gũi thầy tốt bạn lành.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu quy nạp lại thì đối với đời sống vật chất và đời sống tinh thần, chúng ta phải làm sao giúp đỡ cho họ cảm thấy an ổn. Đây chính là phạm trừ của vô úy bổ thí”***. Đối với đời sống vật chất, không phải thấy họ thiếu tiền thì cho tiền hay thiếu áo thì cho áo mà phải làm sao dạy cho họ đạo lý ***“Tri túc thường lạc”***. Giống như một người ăn mặn kêu ca rằng giá thịt lợn lên cao quá, cả nhà họ chỉ tới mấy trăm ngàn tiền thịt mà ăn không đủ, trong khi đó, người khác bỏ ra hai chục ngàn tiền đậu phụ mà một nhà ba bốn người ăn cả ngày cũng không hết. Đây chính là họ không hiểu đạo lý ***“Tri túc thường lạc”*** – biết đủ thường vui.

Phải là người chân thật học Phật, từng trải qua đời sống ***“Tri túc thường lạc”*** thì mới khuyên được những người khác đạo lý sống này. Người khác nhìn thấy, nghe thấy mới tin. Tuy vậy, vẫn có những người học Phật lại mơ tưởng hão huyền việc không đâu. Mấy ngày nay, tôi nghe thông tin rằng họ không làm việc gì khác mà cho rằng chỉ cần tích cực đi hộ niệm cho người thì đến lúc lâm chung, sẽ có người hộ niệm cho mình, trong khi đó, cuộc sống có biết bao nhiêu là việc phải làm. Đội cơ sở vật chất của chúng ta chưa từng đi hộ niệm mà họ vẫn có thể hộ niệm 25 tiếng cho bà ngoại của một thành viên trong đội. Kỳ tích đã xảy ra! Ngoài việc thân bà cụ mềm mại thì camera còn ghi lại nhiều hình ảnh thù thắng.

Chúng ta là người học Phật thì phải thấu hiểu được những điều Phật và tổ sư đại đức đã dạy chứ không nghe theo một số người nói, một số người làm rồi tưởng rằng đó là đúng. Nếu chúng ta tin tưởng bừa vào những người này, để rồi khi làm theo họ và

không có kết quả, chúng ta sẽ hối hận, lúc ấy đã quá muộn. Bài học hôm nay rất cảm xúc, Hòa Thượng khẳng định phạm trù của bố thí vô úy rất rộng lớn, bao gồm cả việc chúng ta giúp đỡ mọi người được an ổn trong đời sống vật chất và đời sống tinh thần. Vô úy là không sợ, là an lành và bố thí vô úy là làm cho người ta an lành.

Điều đặc biệt nữa là khi mỗi cá nhân có một đời sống an ổn thì cần phải biết nghĩ đến đời sống bất an của những người khác và tìm cách giúp họ có được đời sống an ổn. Đây mới là tâm từ bi. Có rất nhiều người học Phật, có đời sống an ổn nhưng không nghĩ đến người khác, vậy thì, họ đâu phải là người học Phật đúng đắn. Mọi phương diện trong đời sống vật chất và tinh thần, chúng ta đều nên nghĩ cách giúp ích cho mọi người an ổn.

Những người có thể làm được đậu phụ và muốn phát tâm làm thì chỉ cần xem xét vị trí, nguồn cấp, thoát nước hoặc một số tiêu chí khác đủ tiêu chuẩn thì tôi sẵn sàng tặng cho họ dây truyền sản xuất đậu phụ. Nhiều người từng bày tỏ rằng kể từ khi sản xuất và tặng đậu phụ cho mọi người thì thấy người nhận, ai cũng vui, cũng tin tưởng vì biết đây là đậu sạch. Như vậy là chúng ta đang góp phần khiến mọi người có thêm một chút an ổn, một chút niềm tin.

Chúng ta hiện tại biết đến Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền, nhờ tu hành nên chúng ta trải qua đời sống an ổn, ít ham muốn, không tham cầu, không có những tham muốn không cần thiết. Nói một cách khác là ít muốn biết đủ thì thường vui. Nếu chúng ta đạt đến chỗ thường vui mà không tích cực chia sẻ để giúp người khác có được đời sống an ổn thì lòng từ bi của chúng ta để đâu rồi? Cho dù chúng ta niệm Phật tốt mà không có tâm từ bi thì không thể về thế giới Tây Phương Cực Lạc. Chúng ta an ổn, an vui thì phải nghĩ đến người khác có an ổn, an vui không? Đây mới chân thật là lòng từ bi của nhà Phật.

Hòa Thượng nói: ***“Thế gian này, tất cả chúng sanh đều khiếp sợ đối với “Sinh Lão Bệnh Tử”, đối với thiên tai nhân họa, rồi rất nhiều sự bức bách trong đời sống cũng khiến con người khiếp sợ, lo lắng. Tinh thần, thậm chí là tình cảm đều bất an và những sự việc làm cho người ta lo sợ thì quá nhiều! Cho nên phạm trù của bố thí vô úy rất rộng, quy nạp lại là đời sống vật chất, đời sống tinh thần. Chúng ta làm gì để có thể giúp đỡ mọi người xung quanh, khiến cho tâm lý của họ được an ổn thì đấy chính là bố thí vô úy. Còn ngược lại, nếu chúng ta cố ý nhiễu loạn, làm cho chúng sanh cảm thấy bất an, khiến cho họ lo sợ thì những tạo tác như vậy là trái nghịch đạo lý, trái ngược với tự tánh. Hậu quả của nó là già bệnh tàn tật và năm căn kém khuyết nhất định sẽ đến.”***

Hôm trước, ở miền biển đông nước Nga động đất trên 8 độ rích te, gây ra sóng thần ở một số nơi. Các nhà đài cũng đưa tin rằng rồi đây sẽ có một trận động đất lớn hơn do có dấu hiệu rãnh đứt của lớp vỏ trái đất có thể sẽ trượt xuống. Đây chính là thiên tai nhân họa! Vừa rồi, khi có cảnh báo sóng thần, một người phụ nữ đã điện thoại nói

với người thân là cô ấy bây giờ đang lái xe lên núi tránh sóng thần, tuy nhiên, không biết lái như thế nào mà bị rớt xuống vực rồi chết. Có lẽ do cô ấy đang ở trạng thái bất an, khiếp sợ phải chết vì sóng thần nên lái xe bất cẩn. Cô ấy không phải chết vì sóng thần mà chết vì sự khiếp sợ.

Hiện tại đã là thế kỷ 21, thời đại 4.0, con người đáng ra phải sống trong hòa bình hạnh phúc nhưng nhiều nơi họ phải sống trong tang thương, tang tóc. Rồi rất nhiều sự bức bách trong đời sống cũng khiến con người khiếp sợ, lo lắng. Những người sống ở nước ngoài rất khổ sở với một loạt các hóa đơn cuối tháng. Có những người vì áp lực mà đã tự tử, thật ra áp lực do chính hoàn cảnh thúc ép họ.

Ông thông gia hôm trước có nói với tôi rằng đời sống ở nước ta nhẹ nhàng, chậm chạp, sống rất sung sướng. Còn ở nước của ông cái gì cũng nhanh nhanh, khiến con người cũng phải nhanh theo. Cứ lên xe thì tốc độ thấp nhất là 80km/giờ vì toàn là đường cao tốc. Nhà ở chung cư tầng 13 thì xe để tầng 8 mà lái xe xoay từ tầng 8 xuống tầng 1 cũng đã chóng mặt. Bên cạnh đó, ngày ngày tất bật lao động kiếm tiền. Đi một lúc, vào siêu thị, vào đường hầm, ra đường hầm cũng đều phải có tiền tấp (tiền hoa hồng). Đi từ sáng đến chiều không biết phải chi bao nhiêu lần tiền tấp. Nếu không có tiền thì chắc vô phương! Cho nên người ta phải tất bật mà làm. Đó là áp lực cuộc sống.

Trong những phương diện mà Hòa Thượng liệt kê, có những điều chúng ta có thể giúp đỡ cho mọi người an ổn hơn. Từ rất lâu, tôi đã phát triển hệ thống rau sạch, ban đầu nhiều người xem thường nhưng bây giờ nơi nơi mọi người đều xem trọng rau sạch. Cho nên tôi khuyến khích mọi người trên những mảnh đất nhỏ, đừng để trống mà hãy trồng rau củ quả, nhờ đó, chúng ta có thể dư ra để chia sẻ cho mọi người, giúp họ thêm phần an ổn.

Riêng buổi chủ nhật hôm qua, tại khu đào tạo kỹ năng ở Hòa Phú, Đà Nẵng, có gần 100 các con đã đến học tập, nhận sự dạy bảo của thầy cô, sự chăm sóc của các bác đầu bếp. Trong một ngày, các con được nuôi dạy cẩn thận, nhờ đó, cha mẹ, ông bà cảm thấy rất an ổn. Ở Sơn Tây, Hà Nội, các con được dạy, được lao động, được ăn uống đầy đủ, đó là một ngày dã ngoại thiện lành. Đây chính là chúng ta đang giúp ích cho xã hội có thêm phần an ổn cả về tinh thần lẫn vật chất. Như mọi người thấy, tất cả đều miễn phí. Những ngày thứ 7 cũng có những ngày hè yêu thương thu hút nhiều con học sinh trải qua sự nuôi dưỡng, giáo dục ấm áp.

Sự quan tâm, sự cho đi vô điều kiện ngày nay rất hiếm. Hôm ở nước ngoài tôi đã gặp một bà cụ đi siêu thị mua một dúm thịt chỉ nặng vài gram và người nhân viên vẫn cân lên, vẫn tính tiền. Tuy nhiên, ở Việt Nam, nếu ai đó thấy hoàn cảnh của cụ thì họ chắc chắn không chỉ cho không cụ mà có lẽ còn biếu thêm. Cho nên việc mở rộng tâm lượng, tinh thần “*lá lành đùm lá rách*” của dân tộc nên được duy trì nhiều hơn nữa trong nhiều thế hệ con cháu của chúng ta.

Chỉ cần đời này chúng ta tích cực sống hy sinh phụng hiến, cho đi vô điều kiện thì chắc chắn, con cháu sẽ theo đó mà làm. Không chỉ nói mà chúng ta phải thật làm! Người xưa từng nói: “*Giọt trước nhỏ đâu thì giọt sau nhỏ đó*”. Kinh Vô Lượng Thọ cũng nói: “*Người trước không dạy thì đừng trách người sau*”. Dạy ở đây không chỉ trên ngôn ngữ mà phải bằng hành động thật làm.

Có lần tôi thấy một người câu cá và hỏi mua con cá mà họ câu được. Họ hỏi mua làm gì? Tôi nói mua để phóng sanh. Nghe như vậy, họ liền cho tôi mà không lấy tiền. Như vậy, trong con người họ vẫn còn thiện tâm. Chẳng qua là họ tìm niềm vui ở việc câu cá. Bản thân tôi cũng giật mình khi thấy họ cho, tôi cũng trăn trở rằng họ cho mình con cá để phóng sanh nhưng tại sao họ lại không phóng sanh, không dừng lại việc đi câu cá? Vì không ai dạy nên họ chỉ nghĩ là đi câu để vui chơi thôi.

Nếu chúng ta là việc gì cho chúng sanh an ổn thì chính mình được an ổn. Nếu tùy tiện làm những việc khiến chúng sanh bất an thì nhân quả nhất định sẽ đến với mình. Hòa Thượng nói: “***Nếu không làm được việc bố thí vô úy thì nhất định đừng làm những việc uy hiếp người khác, khiến họ thân tâm bất an. Những việc này nhất định không nên làm! Quả báo về việc này tương lai sẽ quá nhiều, không cần phải đợi đến đời sau, ngay đời này, cũng sẽ gặp phải. Nhà Phật gọi đây là hoa báo, rất đáng sợ! Khi chúng ta làm, chúng ta không hề có cảm giác! Nhưng khi quả báo đến thì hối hận không kịp.***”

Rất nhiều người khi làm việc sai trái không có cảm giác do đó mà họ làm mãi những việc ác đó, cuối cùng khi quả báo đến lại hối không kịp. Hòa Thượng nhắc nhở: “***Trì giới, nhẫn nhục thuộc về bố thí vô úy. Chúng ta không những không sát sanh mà còn ăn chay là bố thí vô úy thù thắng nhất. Không sát sanh, không ăn thịt chúng sanh chính là chúng ta không kết oán thù với chúng sanh. Vậy thì chướng ngại của bạn liền sẽ ít đi! Đời sống của bạn liền có thể khỏe mạnh, sống lâu. Có quả thì nhất định phải có nhân mà khi tu nhân thì nhất định sẽ có quả báo.***”

Chúng ta muốn ăn trái xoài thì trước đó phải có người trồng hạt xoài xuống. Muốn có quả tốt thì nhất định phải trồng nhân tốt. Hòa Thượng từng dạy rằng gieo nhân yêu thương thì được quả yêu thương, sống tích cực vì người mà lo nghĩ, làm sao để đời sống vật chất, đời sống tinh thần của con người được an ổn thì tự nhiên trong vô hình sẽ được quả báo an ổn. Trong một tuần, từ sáng sớm đến chiều tối, có biết bao nhiêu người hiểu được giá trị của đạo lý này? Hiểu được tâm tư nguyện vọng của những người đang tích cực sống một cách hy sinh phụng hiến và có biết bao nhiêu người đang hưởng nhờ cách sống tích cực của chúng ta.

Từ đó, chúng ta có niềm vui, chúng ta hiểu được giá trị đời sống bởi ngày ngày chúng ta đang nỗ lực. Không ai trong số những người đang hy sinh phụng hiến này nghĩ đến tiền, đến vật chất. Việc này khiến nhiều người không hiểu và họ ngạc nhiên vì sao không có tiền, không có thù lao mà vẫn làm gấp hai gấp ba lần người có thù lao. Câu

trả lời cho việc đó là bởi vì chúng ta hiểu rằng: “*Việc tốt cần làm nên làm không công không đức*”.

Mọi chúng ta đều hiểu chân giá trị của câu nói này của Hòa Thượng nên khi làm tốt thì đâu có gì để khen, nhưng một khi làm không tốt, không nỗ lực làm, khiến lãng phí một kiếp nhân sinh thì đó là việc cần thiết để nhắc nhở mọi người. Cho nên tôi không khen mà tôi sẽ nhắc nhở những sai trái của mọi người. Đây chính là tri giới. Hòa Thượng nói: “***Tôi thường khuyên bảo các đồng tu in Kinh bố thí, in sách thiện. Đây là ba loại bố thí đều đầy đủ.***”

Trước đây là in Kinh sách và làm băng đĩa nhưng hiện tại không có máy để đọc đĩa. Mỗi giai đoạn phát triển cuộc sống, chúng ta có những biện pháp phù hợp mang lại giá trị thiết thực cho cộng đồng xã hội. Đó mới là có trí tuệ. Hiện tại chúng ta tạo nên các lớp học Kỹ năng, lớp học Văn hóa Truyền Thống thì cũng đầy đủ cả ba loại bố thí. Các thầy cô trực tiếp dạy các con nhưng lại gián tiếp dạy cha mẹ và ông bà. Đây là nhất cử mà tam, tứ tiện.

Cho nên chúng ta phải mở rộng cái thấy của mình, không phân chia tôn giáo, không phân chia chủng tộc, để có thể tu bố thí trong thời đại 4.0, mang lại lợi ích thiết thực tới từng gia đình. Sách Thánh Hiền dạy rằng 1000 năm trước, người xưa rất xem trọng hiếu đạo và 1000 đến 2000 năm sau, vào thời đại của chúng ta cũng xem trọng sự đạo, hiếu đạo. Vậy thì tương lai 1000 năm sau nữa, trong thế giới loài người, người ta cũng vẫn xem trọng sự đạo và hiếu đạo, cho dù xã hội có phát triển đến mức nào đi nữa.

Hôm qua, tôi xem một đoạn video ngắn ghi hình một cô con gái đi xa về mua cho cha một chiếc áo mới. Dù là một tài sản nhỏ bé nhưng ông rất vui, qua hình ảnh camera ghi lại cho thấy ông đi đi lại lại, nhảy lên tung tung, có lẽ ông vui vì con cái đi xa nhớ đến mình, biết cha thích mặc áo phong đơn giản như thế này cho mát. Vậy thì 1000 năm trước, ngay hiện tại và trong tương lai 1000 năm tới, xã hội dù phát triển đến đâu đi nữa, con người vẫn xem trọng hiếu đạo. Do đó, chúng ta phát huy và tiếp nối hiếu đạo, điều mà không thể thiếu trong xã hội loài người.

Vật chất có thể thiếu, có thể ít nhưng sự đạo và hiếu đạo hay nói cách khác tình thân giữa người với người có sự quan tâm thì không thể thiếu kém. Một người bảo vệ có khuôn mặt dăm dăm, khó tính cũng trở nên vui vẻ khi đi ra có người chào, đi vào có người chào, lại quan tâm biểu anh ấy một chút tiền, thậm chí, anh ấy khi xe đã lăn bánh còn đứng đó vẫy tay tiễn biệt như thể “*Tiến người đi hơn trăm bước*”. Cho nên giáo dục sự quan tâm giữa người với người rất quan trọng.

Bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy chúng ta làm sao có thể quan tâm đến đời sống vật chất và đời sống tinh thần của mọi người. Hãy giúp đỡ khiến tâm lý của họ cảm thấy an ổn. Nếu không làm được việc gì thì ít ra chúng ta cũng không gây tổn hại, gây bất an cho người. Trong cuộc sống, quả thật chúng ta từng phải e dè khi gặp một ai đó, như có

một nhà trong làng, ai cũng sợ họ, luôn phải cẩn trọng lời ăn tiếng nói với họ. Cho nên, chúng ta sống gần gũi, đáng tin, là nơi nương nhờ thì mọi người cũng sẽ không có thái độ phòng bị với chúng ta. Đó chính là chúng ta đang hành pháp vô úy bố thí mà Thích Ca Mâu Ni Phật đã dạy cho chúng ta.

Xét nghĩ, nếu người học Phật không làm các việc lợi ích cho cộng đồng, vậy thì ai sẽ làm? Người niệm Phật cầu vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc mà thờ ơ, không quan tâm đến với mọi người xung quanh, đến với chúng sanh khổ nạn mà chỉ mong muốn một ngày nào đó được vãng sanh, được an lành ở thế giới Tây Phương Cực Lạc thì chắc gì mình có phần ở thế giới an lành đó./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!